

Besluitvorming 14 januari

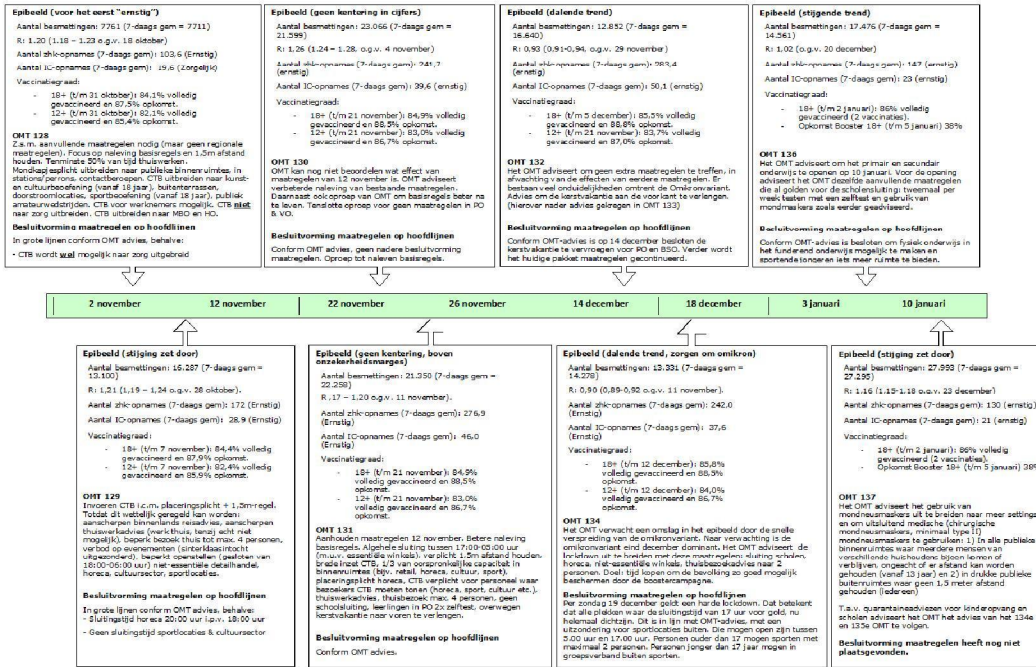
11 januari 2022

Agenda

1. Besluitvorming maatregelenpakket 14 januari:
 - Overzicht maatregelen afgelopen maanden
 - Overzicht scenario's maatregelenpakket 14 januari + aandachtspunten:
 - Onderwijs, sport, evt. andere sectoren
 - Medische mondmasker (n.a.v. advies OMT)
 - Quarantaineregels (n.a.v. oplopende besmettingen en signalen versoepelen Europese landen)
 - Ventilatie (algemeen + onderwijs)

2. Inzet coronatoegangsbewijzen (CTB – 1G/2G/3G)

Overzicht mogelijke scenario's 14 januari(slides NCTV)

Er worden twee mogelijke scenario's (A en B) geschetst:

A. Continueren huidig maatregelenpakket, met indien mogelijk twee aanvullende versoepelingen:

- Volledig fysiek onderwijs in het mbo en ho.
- Sportbeoefening tussen 05.00 en 20.00 uur binnen en buiten voor iedereen mogelijk maken.

B. Versoepelen naar avondsluiting vanaf 17.00 uur

- Locaties zijn tussen 05.00 en 17.00 uur weer geopend.
- Inzet CTB bij evenementen, horeca, sport, kunst en cultuur.
- De 1,5m afstandsnorm, bezoekersnorm en placheringsplicht gelden samenleving breed, ook met inzet CTB.
- Het onderwijs wordt volledig fysiek gegeven worden.

Aandachtspunten hierbij zijn:

- Mogelijke versoepelingen (bij optie A): onderwijs, sport, mogelijke andere sectoren
- Inzet medische mondmaskers
- Maatregelen quarantaine
- Inzet CTB

Mogelijke versoepelingen: onderwijs, sport, mogelijke andere sectoren

Algemeen advies:

- Indien OMT aangeeft dat er epidemiologische ruimte is om te versoepelen, dan is het advies, gezien het belang voor welzijn en volksgezondheid, om meer mogelijk te maken in het onderwijs (mbo en ho) en bij sportbeoefening.
- Daarna kan, indien epidemiologische mogelijk, verdere versoepelingen overwogen worden in andere sectoren.

Onderwijs

- Kabinet heeft belang onderwijs en doorgang daarvan meermaals benadrukt ivm ontwikkeling van de leerling/student en leerachterstanden voorkomen/inhalen.
- Po en vo zijn sinds 10 januari jl. weer open. Mbo en ho geven vanaf 20 dec t/m 15 jan afstandsonderwijs. Uitzonderingen gelden voor examens, praktijkonderwijs en ondersteuning kwetsbare leerlingen.
- **Advies:** fysiek onderwijs in mbo en ho mogelijk maken, indien epidemiologisch mogelijk. PM OMT

Sport

- Kabinet heeft belang van doorgang sporten, net als onderwijs, benadrukt vanwege bijdrage aan de volksgezondheid.
- Momenteel geldt: volwassenen met maximaal 2 pers. (excl. trainer) buiten sporten en kinderen t/m 17 jr buiten sporten zonder capaciteitsbeperking.
- **Advies:** sportbeoefening binnen en buiten voor iedereen mogelijk maken, indien epidemiologisch mogelijk. PM OMT Overwogen kan worden een eindtijd voor volwassenen te hanteren.
- **Aandachtspunt: motie lid Van den Berg** e.a. (21-12-2021): sport aanwijzen als essentiële sector (unaniem aangenomen door TK)
- *"verzoekt het kabinet te onderzoeken onder welke randvoorwaarden sport en bewegen zo spoedig mogelijk toegevoegd kunnen worden aan de lijst van essentiële sectoren"*
- MP heeft aangegeven de motie te betrekken bij de aanpak voor de lange termijn. (Er bestaat overigens geen lijst van essentiële sectoren, deze terminologie wordt gebruikt ten aanzien van de detailhandel en dienstverlening.)
- **Advies:** in Kamerbrief van 14 jan. belang van sporten en de doorgang daarvan onderstrepen, toewerken naar voorspelbaar regime voor sport om dat te bereiken rekening houden met feit dat virus onder ons is en betrekken bij aanpak lange termijn.

Mogelijke andere sectoren

- Indien epidemiologische mogelijk, kan gedacht worden aan versoepeling in andere sectoren met oog op welzijn en economie. Sectoren die daarvoor in aanmerking komen :
 - Kunst- en cultuursector
 - Contactberoepen
 - Niet-essentiële detailhandel (onder bepaalde omvang?)

Inzet mondmaskers (buiten de zorg)

Aandachtspunten:

- Niet voldoende medische mondneusmaskers (type 2) op voorraad, type 1 en FFP2 is wel op voorraad. Risico op tekorten van maskers in de zorg (volgens Centraal bureau drogisterijbedrijven)
- Verschillende typen medische mondkapjes moeilijk te onderscheiden: maakt handhaving moeilijk.
- Bij correct gebruik heeft iedereen meerdere mondkapjes per dag nodig, brengt mogelijk kosten mee die niet iedereen kan dragen.
- Milieu: verplichten van wegwerpmaskers leidt tot meer (zwerf)afval; politiek aandachtspunt.

Aandachtspunten:

- Niet voldoende medische mondneusmaskers (type 2) op voorraad, type 1 en FFP2 is wel op voorraad. Risico op tekorten van maskers in de zorg (volgens Centraal bureau drogisterijbedrijven)
- Verschillende typen medische mondkapjes moeilijk te onderscheiden: maakt handhaving moeilijk.
- Bij correct gebruik heeft iedereen meerdere mondkapjes per dag nodig, brengt mogelijk kosten mee die niet iedereen kan dragen.
- Milieu: verplichten van wegwerpmaskers leidt tot meer (zwerf)afval; politiek aandachtspunt.

Advies:

- Advies: OMT overnemen en iedereen adviseren (niet verplichten) medisch mondmasker te dragen en kwetsbaren een FFP2 masker in risicovolle situaties.
- Alternatief: afwijken van OMT-advies, door geen mondmasker te dragen bij:
 - hanteren vaste zitplaats en anderhalve meter (bijv. concert), in een publieke ruimte (zowel binnen als buiten)
 - buiten, in openbare ruimte (bijv. winkelstraten, vrij toegankelijke markten)

	Huidige inzet mondkapjes (plicht/advies)	137* OMT-advies
Type mondmasker	Niet voorgeschreven	Medische mondneusmaskers (type 2)/ kwetsbaren advies FFP2
Publieke binnenruimten	Verplichting	Geen wijziging
OV/luchtvaart/bedrijfsmatig personenvervoer	Verplichting	Geen wijziging
Onderwijsinstellingen	Verplichting voor volwassenen in PO en iedereen VO, IMBO, HBO, WO; <u>bij verplaatsing</u>	Uitbreiding: Bij HO in grotere groepen, <u>ook bij zitten</u> (met uitzondering van eten en drinken)
Horeca en culturele instellingen	Verplichting (i.c.m. CTB) <u>bij verplaatsingen</u> binnen	Uitbreiding: binnen <u>ook bij zitten</u> (met uitzondering van eten en drinken)
Bedrijven en kantoorruimtes	Geldt niet (want besloten plaats)	Uitbreiding; behalve als er een beperkte en vaste bezetting en de ventilatie volgens de norm is
(drukke) buitenruimte (bijv. drukke winkelstraten, sportevenementen, demonstraties drukke markten)	Geldt niet (want publieke buitenruimte)	Uitbreiding; waar geen 1,5m kan worden gehouden

Quarantaine voor gevaccineerden

Aanleiding:

- Het zeer hoge aantal besmettingen leidt tot hoge aantallen nauwe contacten.
- Sinds 24 december is de LCI-richtlijn dat gevaccineerde nauwe contacten ook in quarantaine moeten.
- Dit leidt tot knelpunten in het bedrijfsleven, waaronder cruciale functies zoals de luchtverkeersleiding, politie en de brandweer.

Europese regels quarantaine:

- In België, Duitsland en Denemarken hoeven nauwe contacten met booster niet in quarantaine.
- In Frankrijk en het VK ook niet bij twee vaccinaties. Andere landen wordt uitgevraagd door min. BZ.
- Het effect van de boostervaccinatie op verspreiding van het virus beperkt het risico van deze maatregel, maar het zal altijd leiden tot extra besmettingen.
- Als een soepelere quarantainerichtlijn leidt tot besmettingen op een cruciale werkplek, kan dit eventuele problemen qua bezetting juist weer vergroten.
- Richtlijn geldt nu drie weken. Nu versoepelen is niet goed voor begrijpelijkheid en consistentie beleid.
- Advies: het OMT zal worden gevraagd of dit in Nederland ook mogelijk is, al dan niet alleen voor cruciale sectoren.

Ventilatie Algemeen

- Doel: ventilatie draagt bij voorkomen respiratoire infecties: door steeds deel van de vervuilde binnenlucht te vervangen en daarmee te zorgen voor een gezond binnenklimaat.
- Sinds de zomer van 2020 adviseert het RIVM om voldoende te ventileren:
 - **Thuis:** 24 uur per dag ventileren (= zorgen dat er verse buitenlucht naar binnen kan komen) en dagelijks 10-15 minuten de ramen tegen elkaar open zetten (=luchten).
 - **Bedrijven/instellingen:** minimaal voldoen aan eisen uit het bouwbesluit en geldende landelijke (Arbo-) richtlijnen. Zorgen dat ventilatievoorzieningen op de juiste wijze worden onderhouden en gebruikt.
- Sinds juli 2021 is 'Frisse lucht' als vierde basisregel toegevoegd en onderdeel van "Alleen Samen" publiekscampagne van de Rijksoverheid.
- Sinds oktober 2021 is een praktische handreiking "Ventileren zo gedaan" voor gebouwbeheerders/eigenaren beschikbaar met adviezen om de bestaande ventilatievoorzieningen voor publieke ruimten op de juiste wijze in te regelen.
- Uit RIVM-modellering blijkt dat de grootste risicoreductie zit tussen wel ventileren en niet-ventileren. Dus: gebruik wat je hebt, regel het goed in en zorg dat het werkt.

Inzet van luchtreinigers

- Het RIVM geeft aan dat het op dit moment onbekend is of luchtreinigers een meerwaarde hebben in het voorkomen of verminderen van de overdracht van het virus op plekken waar al voldoende wordt geventileerd.
- Luchtreiniging kan het effect van ventilatie niet vervangen.
- Het RIVM heeft een voorstel opgesteld voor onderzoek naar de effectiviteit van luchtreinigers
- Het RIVM start met de eerste fase van dit onderzoek een literatuurstudie

CO2 meting

- Wordt aandacht besteed aan CO2-meting in praktische handleiding
- CO2 meting is een nuttig hulpmiddel bij het inschatten of de ventilatie in een ruimte voldoende is.
- Op dit moment is er geen verplichting/advies om CO2 metingen te gebruiken

Horeca

- Ventilatie eisen voor alkoholschenkende horeca zijn opgenomen in de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19.
- Als niet aan deze eisen wordt voldaan, kan opening worden tegengehouden.
- Er wordt niet actief gecontroleerd op de ventilatie-eisen in de horeca.

Ventilatie onderwijs

Ter ondersteuning aan scholen en gemeenten zijn de volgende acties gedaan:

- Er is een landelijk coördinatieteam Ventilatie op scholen ingesteld om ventilatie situatie op scholen in kaart te brengen.
- Er is een Handreiking "Optimaal ventileren op scholen" opgesteld door Ruimte OK.
- Er is een helpdesk 'ventilatie' voor scholen door Ruimte OK ingericht.
- Er is een app ontwikkeld door BOink: "schone lucht kinderopvang en school".

Financiële ondersteuning:

- Er is in totaal €360 mln beschikbaar gesteld voor scholen en gemeenten om de ventilatie van schoolgebouwen te verbeteren.
- Hiervan is €200 mln beschikbaar via een Specifieke uitkering ventilatie scholen (SUViS) op basis van co-financiering (30% Rijksoverheid – 70% Gemeenten/Schoolbesturen):
 - De regeling bestaat uit twee tranches.
 - 1^e tranche (gesloten 30 juni jl.): 971 aanvragen ingediend, waarvan 818 toegewezen voor bedrag van € 123.658.575,-
 - 2^e tranche (loopt t/m 31 januari 2022): op dit moment 159 aanvragen ontvangen, waarvan 105 toegewezen voor bedrag van €15.392.417,-
 - Tweede Kamer heeft veel vragen gesteld bij: waarom co-financiering voor deze regeling nodig is en gebrek aan 'centrale regie' op de ventilatie in scholen.

Inzet Coronatoegangsbewijzen (CTB)

Modaliteiten:

3G – Toegang na vaccinatie, herstelbewijs, toegangstest

2G – Alleen toegang na vaccinatie of herstelbewijs

1G – Alleen toegang na toegangstest

Hierbij zijn nog verschillende aanvullende varianten denkbaar: 2G + toegangstest, alleen met toegang na vaccinatie (dus niet met herstelbewijs).

Doel inzet CTB:

- Het coronatoegangsbewijs kan een maatregel zijn om in bepaalde epidemiologische situaties delen van de economie open te houden door verlenen van toegang, waarbij het risico op besmetting en daarmee ziekenhuisopname wordt beperkt (achter de poort).
- Volgens modelberekeningen van RIVM/OMT (130^e advies) levert het coronatoegangsbewijs een bijdrage aan het verminderen van het risico op besmettingen en ziekenhuisopnamen op plekken waar veel mensen samenkomen.

Inzet + uitvoering CTB:

- Juridische onderbouwing is vereist.
- Inzicht in mate van effectiviteit nodig: geen enkele modaliteit is 100% veilig. Inzet CTB kan wel risico's mitigeren, welke mate van effectiviteit is aanvaardbaar?
- Alle CTB-modaliteiten zijn afhankelijk van goed werkend systeem rond het CTB en goede toegangscontroles en handhaving.

Huidige juridische mogelijkheden

- De Wet publieke gezondheid (Hoofdstuk: Tijdelijke bepalingen bestrijding epidemie covid-19: Twm) biedt de mogelijkheid om een **3G en 1G coronatoegangsbewijs** toe te passen in de volgende sectoren voor **bezoekers**:
 - cultuur
 - evenementen (inclusief sportwedstrijden)
 - georganiseerde jeugdactiviteiten
 - horeca
 - Sport
 - Mbo en hoger onderwijs
 - niet-essentiële detailhandel
 - niet-essentiële dienstverlening op publieke plaatsen.
 - De daadwerkelijke toepassing geschiedt via een ministeriële regeling (Tijdelijke regeling maatregelen covid-19: Trm)
 - Voor onderwijs geldt: toepassing via algemene maatregel van bestuur + na akkoord medezeggenschap/studentenraad
- De daadwerkelijke toepassing geschiedt in onderwijs via een algemene maatregel van bestuur

Wetswijzigingen

1. Tijdelijke wet differentiatie coronatoegangsbewijzen (2G)

De inzet van 2G Coronatoegangsbewijs mogelijk maken in hoogrisico-omgevingen in de sectoren:

- cultuur
- horeca
- evenementen (inclusief sportwedstrijden)
- niet-essentiële dienstverlening op publieke plaatsen

2. Tijdelijke wet verbreding inzet coronatoegangsbewijzen (werk)

- A. Verplichte inzet van Coronatoegangsbewijzen mogelijk maken voor werknemers in de sectoren waar een Coronatoegangsbewijs al verplicht is voor bezoekers en deelnemers.
- B. Creëren van de mogelijkheid om een Coronatoegangsbewijs voor werknemers en bezoekers te verplichten in andere sectoren, tenzij de werkgever een bij ministeriële regeling voorgeschreven alternatief kan inzetten dat een gelijkwaardig beschermingsniveau biedt aan de inzet van een CTB. Bijvoorbeeld door het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

3. Wijziging van de Wet publieke gezondheid wegens het schrappen van het instemmingsrecht van medezeggenschapsorganen bij de inzet van coronatoegangsbewijzen in het beroepsonderwijs en het hoger onderwijs

Het schrappen van het instemmingsrecht van medezeggenschapsorganen van onderwijsinstellingen op de inzet van het coronatoegangsbewijzen.

Proces

- 22 november: Wetsvoorstellen ingediend bij de TK
- 30 november: Schriftelijk verslag TK
- 6 december: Nota naar aanleiding van het verslag ingediend bij de TK
- 14 januari: Toelichting Effectiviteit CTB (incl. omikron) in Kamerbrief
- 17 januari 2022: Tweede schriftelijk verslag TK

Verbreiding inzet CTB naar 2G

- Wetsvoorstel 2G – Corona toegangsbewijs is alleen geldig op basis van een vaccinatiebewijs of een herstelbewijs, en dus niet op basis van een negatieve test, waarbij geldt:
 - 2G wordt uitsluitend ingezet in hoogrisicovolle omgevingen: ongeplaceerde situaties en/of bepaalde omvang x-aantal personen.
 - Keuze aan ondernemer: setting met volledige bezetting o.b.v. 2G of setting met maatregelen (mondkapjes, afstand houden, beperkte bezetting) o.b.v. 3G;
- Alternatieve inzet van CTB (naast 3G) kan zijn:
 - 3G - Coronatoegangsbewijs zoals het nu is: alleen niet-gevaccineerden hoeven te testen, een test is 24 uur geldig.
 - 3G-plus - Coronatoegangsbewijs zoals het nu is, maar met strengere eisen: kortere geldigheidsduur van testen en/of gevoeligere test (NAAT/PCR) en/of uitsluiten kwetsbare groepen.
 - 1G - Iedereen testen, coronatoegangsbewijs voor gevaccineerden/herstelden vervalt en om een coronatoegangsbewijs te krijgen moet iedereen zich laten testen.

Politieke standpunten

- Voorstander 2G: VVD en D66.
- Twijfel 2G:
 - Groenlinks, PvdA en CDA twijfelen over de inzet van 2G en zoeken naar wetenschappelijke onderbouwing over de effectiviteit.
 - VOLT, Den Haan en Omtzigt hebben zich nog niet definitief uitgesproken voor steun aan het 2G wetsvoorstel.
- Tegenstander:
 - Christenunie is uitgesproken tegenstander van 2G en voorstander van 1G.
 - PVV, Forum voor Democratie, JA21, Groep Van Haga, Denk, BoerBurgerBeweging, SP en de SGP zijn tegenstander van 2G, onder ander omdat dit volgens sommige partijen neigt naar vaccinatiedrang
- In november stemden VVD, D66, CDA, ChristenUnie, PvdA, GroenLinks en Den Haan voor het wetsvoorstel om coronatoegangsbewijzen ook in te zetten in niet-essentiele detailhandel.

	2G	Algemeen mbt CTB
VVD	Voorstander	Ziet CTB als praktisch alternatief om economie en samenleving te kunnen openen
D66	Voorstander	Ziet CTB als extra instrument in gereedheidskist
PVV	Tegen	Ziet CTB als instrument wat vooral schijnveiligheid biedt
CDA	Voorstander	Opbouwend kritische vragen in Nader Verslag mbt 2G; zoekt naar wetenschappelijke onderbouwing over de effectiviteit
SP	Tegen	Ziet CTB (met name 2G) niet als effectief instrument
PvdA	Onbekend	Uit de vragen nav Nader Verslag lijkt de PvdA 1 G ook te zien als alternatief voor 2G; zoekt naar wetenschappelijke onderbouwing over de effectiviteit
FvD	Tegen	Uitgesproken tegenstander van CTB
GL	Onbekend	Kanttekeningen bij de effectiviteit van CTB's; zoekt naar wetenschappelijke onderbouwing over de effectiviteit
PvdD	Tegen	Zeer kritisch over de effectiviteit van het CTB
CU	Kritisch	Zwaarwegende vragen bij de keuze om 2G als grondslag voor toegang te benoemen; zien meer in 1G benadering (iedereen testen)
Volt	Onbekend	Nog geen uitgesproken standpunt ingenomen
JA21	Tegenstander	Afkeuring over de haast die met invoering 2g gepaard gaat
DENK	Tegenstander	Uitgesproken tegenstander
SGP	Tegenstander	Vinden invoering van met name 2G zeer zorgelijk
BBB	Tegenstander	Heeft met "verbazing en zorg" kennis genomen over wetsvoorstel mbt 2G
Bij1	Tegenstander	Nog geen uitgesproken standpunt ingenomen

Effectiviteit Coronatoegangsbewijs

- Najaar 2020 is discussie ontstaan over de effectiviteit van CTB, vanwege oplopend aantal besmettingen en vervolgens door komst omikron.
- Mede op verzoek van de Tweede Kamer is **aanvullend onderzoek** gestart:
 1. Internationale vergelijking en deskresearch naar effectiviteit coronatoegangsbewijzen.
 2. Verbetering van model TU Delft en uitbreiding daarvan met gedragscomponenten om effectiviteit coronatoegangsbewijzen te berekenen: *model wordt deze week aangevuld met Omikron data.*
 3. GGD Amsterdam bereidt een pilot voor om met praktijkonderzoek de effectiviteit van coronatoegangsbewijzen te onderzoeken (start begin dit jaar).

Proces:

11 januari: informele presentatie door TU Delft

12 januari: concept-rapport TU Delft + evt. toelichting BWO Corona

14 januari: definitief rapport TU Delft + passage effectiviteit CTB in Kamerbrief

Aandachtspunten bij inzet CTB

- **Inzet andere Ctb-modaliteiten dan 3G (2G, 2G+ etc.) vergt:**
 - Beleidskeuzes en inzet uitvoering:
 - Mate van effectiviteit/veiligheid + toegankelijkheid (wel/niet gevaccineerden, herstelden)
 - Inzet vergt doorlooptijd implementatie: juridisch, app-aanpassing, communicatie, handhaving, etc.)
 - Beperking testcapaciteit: modaliteiten met 1G (altijd testen): testcapaciteit kent beperkingen. Altijd testen voor toegang overal is niet haalbaar.
- **Aanpassingen geldigheidsduur DCC en Ctb**
 - Vaccinatie en herstelbewijzen worden korter geldig wegens afnemende bescherming tegen transmissie (omicronvariant) en wens om in lijn te lopen met EU regels. Vergt opnieuw uitgeven van papieren bewijzen (m.i.v. 1 februari), huidige vervallen per 1 april
 - Herstelbewijzen alleen op basis van PCR test (m.i.v. 1 februari)
- **Data-gerelateerde problemen: verminderen uitzonderingsroutes**
 - Gegevens over vaccinaties worden niet, niet compleet of onjuist vastgelegd aan de bron, waardoor geen bewijs wordt verkregen
 - Gegevens worden bij doorgifte van of naar CIMS database (RIVM) aangepast waardoor dubbele registraties ontstaan
 - In een ander land gevaccineerd, niet kunnen inlezen en 'optellen' van vaccinatiebewijzen
- **Ondersteuning van uitzonderingssituaties:**
 - Ctb voor 14 dg voor buitenlandse gevaccineerde bezoekers aan Nederland die geen DCC hebben
 - Tool voor GGD-en om op grote schaal handmatig bewijzen uit te kunnen geven ('GKVI': GGD-en Kunnen Vaccinaties Invoeren)
- **Motie De Haan: dynamisch intrekken van Ctb in geval van positieve test**
 - Antwoord is dat dat niet mogelijk is zonder afbreuk te doen aan essentiële ontwerpprincipes van CoronaCheck
- **Fraudebestrijding : opsporing en intrekken bewijzen**